

Taloushallintopalveluiden järjestäminen

Kaupunginhallitus 23.03.2026
225/00.01.02.00/2026

Valmistelija Talousjohtaja Mikko Tornikoski

Tausta ja valmistelun lähtökohdat

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi on edennyt eduskunnan käsittelyyn. Hankintalakiuudistuksen tavoitteena on lisätä julkisten hankintojen avoimuutta ja kilpailullisuutta sekä tiukentaa sidosyksikköhankintoja koskevaa sääntelyä. Uudistukseen sisältyy vaiheittainen siirtymäaika, jonka aikana kuntien tulee arvioida ja tarvittaessa uudelleen järjestää sellaiset palvelukokonaisuudet, jotka on hankittu ilman avointa kilpailutusta. Kaupungin näkökulmasta taloushallintopalvelut kuuluvat niihin toimintoihin, joihin uudistuksella arvioidaan olevan vaikutuksia. Valmistelussa on varauduttu siihen, että tarvittavat taloushallintopalvelukokonaisuuden muutostyömenpiteet aloitetaan siinä vaiheessa, kun hankintalaki astuu voimaan ja velvoittaa kaupungin toimimaan uudella tavalla.

Kaupungin taloushallintopalvelut ovat selvittäneet taloushallintopalveluiden järjestämisen eri vaihtoehtoja tällaisessa muutostilanteessa. Valmistelun ensisijaisena perusteena on hankintalakiuudistus, jonka seurauksena kaupungin nykyinen mahdollisuus hankkia taloushallintopalveluja sidosyksikköasemassa olevalta palveluntuottajalta muuttuu. Lakimuutoksen voimaan tullessa nykyinen palveluntarjoaja ei voi enää tarjota palveluitaan Kokkolan kaupungille.

Lakiesityksessä aikataulu on seuraava;

- EU-kynnysarvon ylittävien hankintojen jakamisvelvoite sekä velvollisuus uusien avoin menettely, jos saadaan vain yksi tarjous, tulevat voimaan 1.10.2026.
- Yleinen vähimmäisomistusvaatimus tulee voimaan 1.7.2027.
- Ennen lain voimaantuloa tehdyt sopimukset voidaan pitää voimassa 30.6.2027 asti.
- Uudet määräaikaiset sidosyksikkösopimukset siirtymävaiheessa: Voidaan tehdä 30.9.2026 asti. Sopimus voi olla voimassa korkeintaan 1 vuoden.

Sidosyksiköt, joiden pääasiallisena tehtävänä on tuottaa lakisääteisiä terveydenhuollon palveluja tai niihin liittyviä tietojärjestelmiä, saavat pidemmän siirtymäajan – vaatimus koskee niitä vasta 1.7.2029.

Jos sopimuksen päättäminen aiheuttaisi kohtuuttomia seurauksia tai merkittäviä taloudellisia riskejä, sopimus voidaan jatkaa 30.6.2030

asti. Tämä edellyttää ilmoitusta Valtiokonttorille 30.9.2026 mennessä.

Nykyinen palvelukeskuskumppani on toiminut kaupungin yhteistyökumppanina vuodesta 2023 lähtien, tuottaen peruskirjanpidon, osto- ja myyntireskontrapalvelut, maksuliikenteen sekä maksuvalvonnan palvelut. Taloussuunnittelu on kaupungin omaa toimintaa.

Nykyisen palvelukeskustoimittajan ensisijaisena tavoitteena on turvata kaikkien asiakkaidensa palveluiden häiriöttömyys ja jatkuvuus mahdollisista hankintalain muutoksista huolimatta. Todetaan, että kaupungin ensisijainen tahtotila on jatkaa nykyisellä palveluiden organisointimallilla nykyisen palveluntarjoajan kanssa, mikäli hankintalakiuudistus ei toteudu.

Taloushallintopalveluiden järjestämisvaihtoehdot

Valmistelun yhteydessä on tarkasteltu useita vaihtoehtoisia tapoja järjestää taloushallintopalvelut. Näitä ovat muun muassa:

- palveluiden tuottaminen kaupungin omana toimintana,
- vastuukuntamalli tai muu kuntien välinen yhteistyöratkaisu,
- markkinaehtoisien tai sidosyksikköasemassa olevan yhtiön perustaminen,
- liiketoiminnan tai osakkeiden luovutus,
- suoramarkkinointi sekä
- taloushallintopalveluiden avoin kilpailuttaminen.

Vaihtoehtojen arvioinnissa on huomioitu muun muassa kustannusvaikutukset, toiminnan riskit, henkilöstö- ja osaamisnäkökulmat, järjestelmäratkaisut sekä kaupungin vaikutusmahdollisuudet palveluiden kehittämiseen.

Selvityksen perusteella toiminnan siirtäminen omaksi toiminnaksi vastaa parhaiten kaupungin tarpeita ja mahdollistaa taloushallintopalveluiden tehokkaan, laadukkaan ja hallitun tuottamisen myös jatkossa. Tavoitteena on, että nykyinen taloushallinnon palvelukokonaisuus voidaan siirtää hallitusti omaksi toiminnaksi siten, että palveluiden jatkuvuus ja toiminnan häiriöttömyys varmistetaan. Ratkaisuvaihtoehdon etuina taloushallintopalvelut katsovat olevan mm. vaikutus palveluiden sisältöön ja laajuuteen, päätöksenteko on nopeaa ja joustavaa, ei riippuvuutta ulkoisista toimijoista, synergiaedut henkilöstöpalveluiden ja palkanlaskennan kanssa, mahdollisuus räätälöidä palvelut kaupungin tarpeisiin, vahvistaa kaupungin taloushallintopalveluiden osaamista ja tukea alueen työllisyyttä. Myös nykyiset järjestelmäratkaisut ja prosessit on mahdollista säilyttää ja palvelukeskuksen toiminta on mahdollista tuottaa lähellä kaupungin tukipalveluiden asiakkaita, eli toimialoja.

Todettakoon, että tämä ratkaisuvaihtoehto (omana toimintana) toteutetaan yhteistyössä nykyisen palveluntarjoajan kanssa ja

mahdollinen liikkeenluovutuksen valmistelu aloitetaan vain, mikäli hankintalakimuutokset astuu voimaan. Toimenpiteet eivät koske kaupungin tytäryhteisöjen taloushallintopalveluiden järjestämistä.

Yksityiskohtaisempi vertailu eri toimintavaihtoehtoista on esitetty erillisessä oheismateriaalissa. Oheismateriaalina taloushallintopalveluiden tämän hetkinen palvelukuvaus.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää

- 1 myöntää taloushallintopalveluille ensisijaisena vaihtoehtona luvan käynnistää taloushallintopalvelukokonaisuuden siirtoa koskevat toimet omaksi toiminnaksi, mikäli hankintalakiuudistus astuu voimaan, ja
- 2 myöntää valtuuden toissijaisina vaihtoehtoina tarvittaessa liittyä nykyisen palveluntuottajan järjestämään liiketoimintasiirron kilpailutukseen tai käynnistää tarjouspyyntömenettelyn mainitusta palvelukokonaisuudesta.

Päätös